



Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Beslut om bildande av biotopskyddsområde Bråån på del av fastigheten Åkarp 7:1 i Hörby kommun, Skåne län

Beslut

Med stöd av 7 kap 11 § miljöbalken (1998:808) och 7 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (FOM) förklarar länsstyrelsen det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) ett naturligt vattendrag och naturbetesmark som biotopskyddsområde.

Länsstyrelsen Skåne är förvaltare av biotopskyddet och ska fortlöpande samråda med markägare och eventuella arrendatorer vid förvaltningen.

Enligt 7 kap 11 § miljöbalken (MB) gäller beslutet omedelbart även om det överklagas.



Skala 1:10 000

© Lantmäteriet Geodatasamverkan



Uppgifter om biotopskyddetsområdet

Namn	Bråån, Åkarp 7:1
Kommun	Hörby
Fastighet	Åkarp 7:1
Markägarkategori	Enskild
Läge	Området är beläget cirka 6 km sydväst om Hörby
Kartblad	Topografisk karta:2D NV Tomelilla
Koordinater	1. Nordväst 6184827, 415022 (fastighetsgräns mitt i stenmur) 2.Nordöst 6184866, 415265 (åkerkant) 3. Sydväst 6184760, 415024 (stenmurs sydsida) 4. Sydöst 6184781, 415281 (fastighetsgräns vid ek) (SWEREF 99TM)
Areal	1,4 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen Skåne

Syfte och skötsel

Biotopskyddet av området syftar till att långsiktigt bevara och utveckla den värdefulla naturmiljö som Bråån med angränsande naturbetesmark och skyddszon utgör samt att skydda och bevara de skyddsvärda arter som lever här.

Länsstyrelsen är förvaltare av biotopskyddet och har det övergripande ansvaret för skötseln. Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 11§ MB vidta de åtgärder som behövs för att vårda området. Länsstyrelsen äger rätt att lägga ut eventuella skötselåtgärder på annan part. Om vårdåtgärder utförs av någon annan än Länsstyrelsen regleras detta med särskilda skriftliga avtal. Till dessa avtal kan även bifogas skötselinstruktioner.

Markägaren eller eventuell arrendator äger rätt att hålla djur i området och att uppbära miljöstödersättning här för, dock kan länsstyrelsen ej hållas ansvarig för att området klarar eventuell miljöstöds kontroll. Nuvarande miljöstödsregler innebär att den som uppbär miljöstöd är den som ska sköta området. Detta för att dubbelfinansiering ej ska uppstå.

Skyddet syftar till att bevara och utveckla en av Skånes viktigaste livsmiljöer för tjockskalig målarmussla, *Unio crassus* som klassas som starkt hotad (EN) av Artdatabanken. Tjockskalig målarmussla är upptagen i bilaga II och IV i EU:s art- och habitatdirektiv. För arterna i bilaga II ska särskilda bevarandeområden utpekade inom nätverket Natura 2000, där Sverige har en skyldighet att säkerställa att arterna har en gynnsam bevarandestatus. Listningen i bilaga IV innebär att arten är fridlyst,



vilket regleras enligt 1a § Artskyddsförordningen (1998:179, direktiv 92/43/EEG) samt 5 § Förordning (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.

Skötseln av ån syftar till att optimera livsmiljön för tjockskalig målarmussla, vilket kan innebära återutläggning av tidigare upplockade stenblock eller förbättrande av grus/sandbotten genom slamreducing eller begränsad materialtillförsel. Tillse att det förekommer skuggning av ån med träd och buskar, vilket sänker vattentemperaturen och även motverkar igenväxning. Skötseln av naturbetesmarken söder om ån syftar till att ha den fortsatt hävdad med betesdjur. Området ska domineras av spärrgreniga grova ekar och ersättningsträd till dessa. Hassel och andra bärande buskar ska förekomma. Längs med ån ska det finnas klibbal. Om möjligt får djur även beta markområdet norr om ån, i annat fall ska återkommande röjning ske i syfte att gynna befintliga grova ekar och alar längs med ån så att dessa inte påverkas negativt av i och i anslutning till kronan uppväxande träd.

Allt avverkat material tillfaller markägarna och ska läggas på överenskommen plats utanför biotopskyddsområdet.

I det fall bete ej skulle vara möjligt att få till ska förvaltningsinriktningen vara återkommande nedröjning av träd och buskar av igenväxningskaraktär. Med anledning av att områdets floravärden är begränsade bör skötselresurser ej läggas på att vidmakthålla själva fältskiktet.

Beskrivning

I denna del av Bråån har vattendraget en bredd av cirka 2-3 meter och ett djup om någon meter. Åsträckan inom biotopskyddet är cirka 300 meter lång. Botten består av grus och sand med inslag av stenblock. Vattendraget är naturligt. Inom biotopskyddet samt på några angränsande fastigheter finns en av Skånes starkaste populationer av den hotade tjockskaliga målarmusslan, bedömningen efter inventeringar år 2012 och 2018 är att cirka 1000 individer finns inom sträckan. Dessa individer är även föräldrar till de tjockskaliga målarmusslor som utsattes i Klingavälsån inom ramen för Lifeprojektet Uc4Life Målarmusslans återkomst – till nytta för människa, djur och natur, åren 2012-2016. Föryngring av tjockskalig målarmussla förekommer i ån. I Bråån är det framförallt elritsa och öring som är värdfiskar för tjockskalig målarmussla. I biotopskyddets östligaste del förekommer rikligt med yngre tjockskaliga målarmusslor.

I anslutning till ån finns en naturbetesmark där det växer några mycket grova askar, ett flertal grova ekar, grova alar och rejåla hasselbuketter. Området har hävdats under mycket lång tid som naturbetesmark. Fältskiktet består av brännässla, skräppor, hundäxing, svartkämpar och kirska. Naturbetesmarken är utöver sitt egenvärde betydelsefullt att ha med i biotopskyddet pga ån meandrar svagt och behöver en skyddszon mot omgivande intensiv odlad mark.



Bråån uppströms stenbron



Spärrgrenig grov ek i naturbetesmarken



Tjockskaliga målarmusslor på den aktuella sträckan



Del av naturbetesmarken

Skäl för beslut

Enligt 7 kap 11 § MB kan mindre mark- eller vattenområden som utgör livsmiljö för hotade djur- eller växtarter eller som annars är särskilt skyddsvärda förklaras som biotopskyddsområde. Av 7 § FOM framgår att Länsstyrelsen får ta beslut om sådana områden som inte omfattas av bestämmelserna i skogsvårdslagen, vilka anges i bilaga 3 till FOM. Naturliga vatten och naturbetesmark är två av de skyddsvärda mark- och vattenområden som avses.

Enligt 7 kap 11 MB får man inom ett biotopskyddsområde inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön. Exempel på åtgärder som kan skada naturmiljön är exploatering, rensning eller blockröjning i vattendraget, vattenuttag för bevattning, dikning, markarbeten, uppodling, utlägg av tillskottsfoder, användning av bekämpnings- eller gödningsmedel, tippning eller



skogsplantering. Om det finns särskilda skäl, kan dispens från förbudet ges av länsstyrelsen.

Vidare får enligt 7 kap 11 § MB de åtgärder som behövs för att vårda ett biotopskyddsområde vidtas av länsstyrelsen. Innan en åtgärd vidtas ska den som äger eller har särskild rätt till området underrättas särskilt.

Slutligen ska enligt 7 kap 11 MB ett beslut om biotopskydd gälla omedelbart även om det överklagas.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen anser det vara motiverat att skydda området genom ett särskilt beslut om biotopskyddsområde. Det naturliga vattendraget Bråån med angränsande naturbetesmark hyser höga biologiska värden och en av Skånes starkaste populationer av den hotade tjockskaliga målarmusslan (EN) vilka kräver skydd mot verksamheter och åtgärder som kan skada det. Vidare kräver området en kontinuerlig vård för att kunna bevaras.

Området har angivits som skyddsvärt ur naturvårdssynpunkt avseende nationell, regional och kommunal nivå och omfattas eller ingår i:

- **EU:s art- och habitatdirektiv:** Tjockskalig målarmussla är upptagen i bilaga II och IV.
- **Rödlistade arter:** Tjockskalig målarmussla, *unio crassus* har klassats som starkt hotad (EN) av Artdatabanken.
- **Nationellt särskilt värdefullt vattendrag:** Bråån har utpekats av Naturvårdsverket som ett nationellt särskilt värdefullt vattendrag.
- **Grön infrastruktur:** Bråån utgör en värdekärna inom grön infrastruktur i Skåne.
- **Äng- och betesmarksinventeringen:** Området är upptaget i äng- och betesmarksinventeringen.

Beslutet om biotopskydd bidrar till att uppnå miljö kvalitetsmålen, levande sjöar och vattendrag, ett rikt odlingslandskap och ett rikt växt- och djurliv.

Länsstyrelsen finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett biotopskyddsområde av del av Bråån med angränsande naturbetesmark på del av fastigheten Åkarp 7:1, Hörby kommun.



Del av Bråån längst österut inom biotopskyddet utgörs av 1894 års dikningsföretag "Bråån och Vallabäck i Ulatofta, Årröd samt Romna". I denna delen finns en god föryngning av tjockskalig målarmussla. Det krävs dock undantag från fridlysningsbestämmelserna pga tjockskalig målarmussla innan eventuell underhållsåtgärd utförs. Då dikningsföretaget från år 1894 till stora delar kom att ersättas med dikningsföretaget "Ulatofta, Årröd mfl hemman av år 1930", men ej inom föreslaget biotopskyddsområde bör utredning ske huruvida upphävande av 1894 års dikningsföretag kan ske.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Upplysningar

Även andra lagar, förordningar och föreskrifter gäller för området, exempelvis:

- Lag med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, (SFS1998:812).
- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt-, svamp- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen, däribland tjockskalig målarmussla.
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- 7 kap 13-18 §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelserna, gäller parallellt med biotopskyddsområdet,
- Kulturmiljölagen m.m. (SFS 1988:950) med krav på tillstånd för att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning,
- 15 kap 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- Lokala och kommunala ordningsföreskrifter.

Övrigt

Det biotopskyddade områdets gränser ska märkas ut enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Tillsyn över områdets skötsel och nyttjande utövas av Länsstyrelsen enligt förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken.



Ärendets handläggning

Länsstyrelsen har i samråd med markägaren avgränsat biotopskyddsområdet. Avtal om att skydda området som ett biotopskyddsområde har upprättats år 2019 med markägarna.

Förvaltning av biotopskyddsområdet

Förvaltning

Länsstyrelsen Skåne är förvaltare av biotopskyddsområdet och ska fortlöpande samråda med markägare, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Ärendet har remitterats och kungjorts genom delgivning. Inkomna yttranden redovisas i bilaga 2.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Mark- och Miljödomstolen, se bilaga 4.

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Ola Melin. I den slutliga handläggningen har även deltagit, miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Cecilia Backe, t.f. enhetschef enheten för samhällsplanering Hanne Romanus, länsassessor Caroline Tornhill och naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Ola Melin

Johan Johnmark

Bilagor

1. Karta med området avgränsning
2. Inkomna yttranden
3. Sändlista
4. Hur man överklagar

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd.



Kontaktperson

Miljöavdelningen

Johan Johnmark

010-22 41 411

johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 1. Karta med naturreservatets avgränsning

Tillhör beslut den 26 mars 2020 om bildande av biotopskyddsområde Bråån på del av fastigheten Åkarp 7:1 i Hörby kommun.

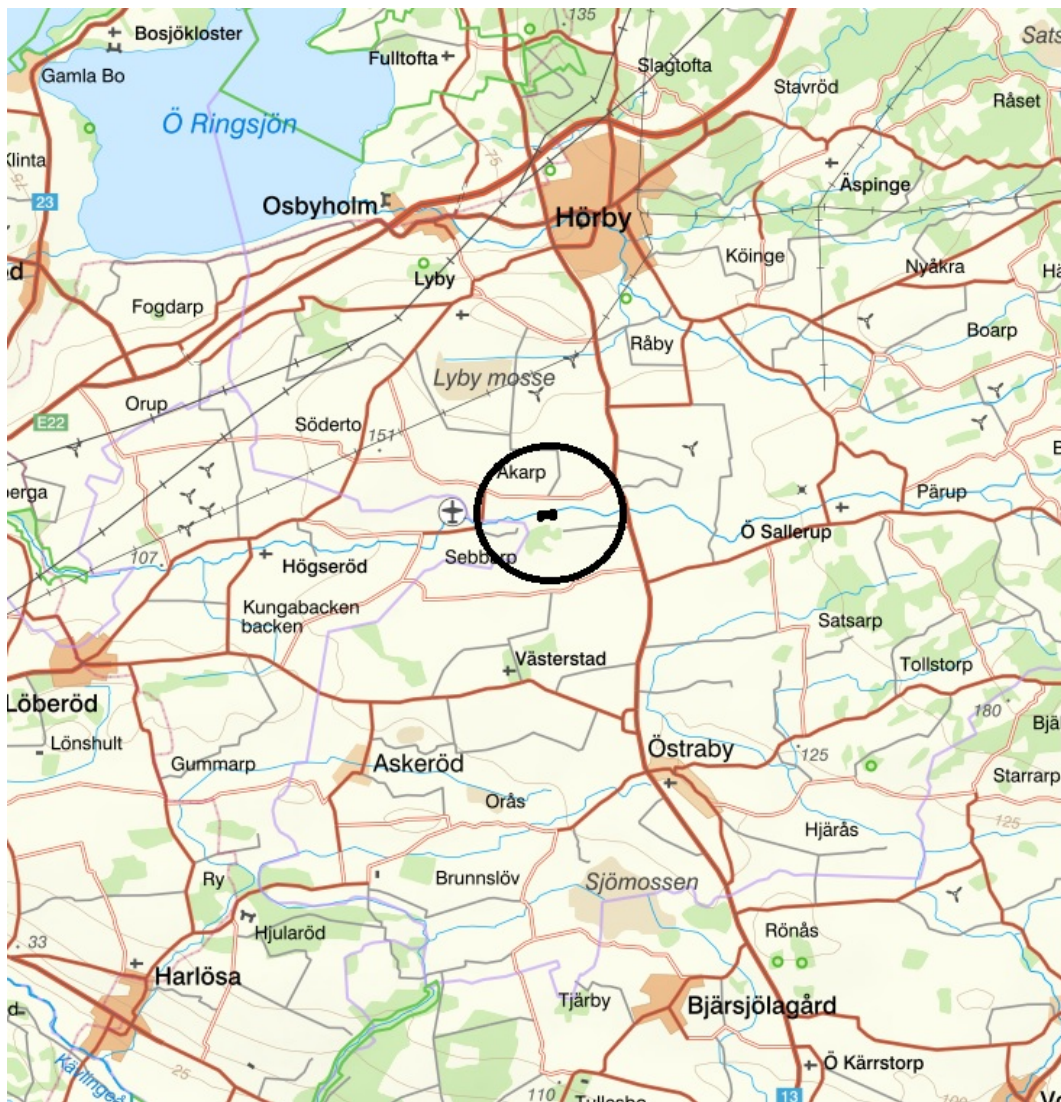


Biotopskyddsområdet är utmärkt med heldragen svart linje på kartan.
Skala 1:10 000.



Gräns för biotopskyddet markerat med heldragen svart linje. Fastighetsgränser markerade med rött.

Skala 1:2000



Översiktskarta med en svart ring kring biotopskyddsområdet. Skala 1:100 000



Kontaktperson

Miljöavdelningen

Johan Johnmark

010-22 41 411

johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötande

Trafikverket: Det föreslagna biotopskyddsområdet bedöms inte påverka statlig infrastruktur och Trafikverket har därmed inget att erinra

E.ON Energidistribution AB: Då det föreslagna biotopskyddet inte ligger inom E.ON Energidistribution koncessionsområde för elnätet samt att E.ON Biofor ej har några gasanläggningar inom området så har vi inget att erinra i ärendet.

Inkomna yttrande efter utgången remisstid:

SGU: Avstår från att yttra sig i ärendet.

Lunds botaniska förening: Vi känner inte närmare till det aktuella området, och är inte medvetna om några speciella botaniska värden där. Skötselplanen förefaller väl anpassad till området, och vi har inget att framföra om den.



Hur ni överklagar till Växjö tingsrätt, Mark- och miljödomstolen

Mottagare

Det är Växjö tingsrätt, Mark- och miljödomstolen som prövar överklagandet. Observera dock att ni ska skicka överklagandet till skane@lansstyrelsen.se eller Länsstyrelsen Skåne, Miljöavdelningen, 205 15 Malmö.

Tid för överklagande

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den **24 april 2020**. Om den som vill överklaga beslutet företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Innehåll

Överklagandet ska vara skriftligt. I överklagandeskrivelsen ska ni ange:

- vilket beslut ni överklagar, beslutets datum och ärendenummer,
- hur ni vill att beslutet ska ändras,
- varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar eller annat som stödjer er mening bör ni skicka med kopior av detta. Lämna också er adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Ombud

Ni kan anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt er. I så fall ska ombudet bifoga en fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Ytterligare upplysningar

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-224 10 00.